

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 września 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił T. Ż. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

/decyzja – k. 34 plik II akt ZUS/

Pełnomocnik T. Ż. w dniu 21 października 2016 r. złożył odwołanie od w/w decyzji z dnia 20 września 2016 r. i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazał, że w okresie od dnia 4 lipca 1973 r. do dnia 30 czerwca 2006 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę jako ustawiacz maszyn, ustawiacz – tłoczarz.

/odwołanie – k. 2-4/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podając te same argumenty co w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 13/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca T. Ż. urodził się (...)

/bezsporne/

W dniu 8 września 2016 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1 – 8 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 20 września 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił T. Ż. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 25 lat, 5 miesięcy i 12 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

/decyzja – k. 34 plik II akt ZUS/

T. Ż. był zatrudniony w Zakładzie (...) S.A. w okresie od dnia 4 lipca 1973 r. r. do dnia 30 czerwca 2009 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ustawiacza maszyn, ustawiacza – tłoczarza.

/świadczenie pracy – k. 17 plik II akt ZUS, zaświadczenie – k. 12 plik II akt ZUS, dokumentacja z akt osobowych – k. 35/

Wnioskodawca podczas pracy w ww. zakładzie pracował w pełnym wymiarze czasu pracy na dwie zmiany po co najmniej 8 godzin. Pracował jako ustawiacz – tłoczarz, cały czas na wydziale tłoczni. Praca polegała na obsługiwaniu prasy, wycinaniu metali, tłoczeniu blach. Maszyny na których pracował wnioskodawca to prasy o nacisku 50, 60, 100 i 400 ton. W zakładzie było bardzo dużo ciężkiej pracy, były przekroczenia normy hałasu. Pracownicy zakładu w związku z szczególnymi warunkami pracy mają robione badania. Niektóre prace należało wykonywać wspólnie ze względu na to jak były ciężkie. Od 1973 r. został wprowadzony dodatek za pracę w szczególnych warunkach i do tej pory jest on przyznawany. Stanowisko ustawiacza otrzymywał tłoczarz z dużym doświadczeniem, który mógł sam dokonać regulacji wykrojnika bądź przebrojenia. Pracownicy starszej daty odchodzili na wcześniejsze emerytury w wieku 60 lat.

/zeznania wnioskodawcy, świadka L. Z., świadka Z. P., świadka z dnia 5 kwietnia 2017 r.– k. 29 - 31/

Obecnie wnioskodawca nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

/bezsporne/

Wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 25 lat, 5 miesięcy i 12 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

/wyliczenia ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów zarówno w postaci dokumentów, jak i osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań świadków Z. P., L. Z. oraz zeznań wnioskodawcy T. Ż.. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę. Zeznania świadków – osób niezainteresowanych rozstrzygnięciem sprawy na korzyść którejkolwiek ze stron, a jednocześnie pracowników tego samego zakładu w tym samym czasie co wnioskodawca, nie budzą wątpliwości przy ocenie ich wiarygodności, nie są wzajemnie ze sobą ani z treścią załączonych do akt sprawy dokumentów sprzeczne, wzajemnie ze sobą korespondują. W ocenie Sądu zeznania świadków, akta osobowe z Zakładu (...) S.A., które zawierają świadectwa pracy, zaświadczenia o pracy w szczególnych warunkach, angaże wnioskodawcy oraz różnego rodzaju pisma a także pośrednio świadectwa pracy w szczególnych warunkach świadków, którzy pracowali wspólnie z ubezpieczonym na tych samych stanowiskach w podobnym okresie czasu potwierdzają jednoznacznie, że ubezpieczony pracował w spornych okresach w szczególnych warunkach, jednocześnie wykazał staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 25 lat, 5 miesięcy i 28 dni.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 z późn. zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zaś ust. 2 w/w przepisu stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 65 lat (dla mężczyzn), oraz mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat (dla mężczyzn).

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym

okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 i 2 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok SN z 15.12.1997 r. II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok SN z 15.11. 2000 r. II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, iż wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe co do wieku – ukończył 60 rok życia oraz lat okresów składkowych i nieskładkowych. Skarżący nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego. W ocenie Sądu wnioskodawca spełnia również warunek co do posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż wnioskodawca pracował w Zakładzie (...) S.A. w okresie od dnia 4 lipca 1973 r. do dnia 30 czerwca 2009 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ustawiacza maszyn, ustawiacza – tłoczarza.

Pracę tłoczarza zaliczyć należy do prac w warunkach szczególnych.

Pomocnicze znaczenie w tym zakresie stanowi wykaz zawarty w załączaniu do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnianych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wykazie A, dziale III, pod pozycją 45 – obsługa agregatów do walcowania, tłoczenia i ciągnięcia wraz z urządzeniami pomocniczymi i wykańczającymi.

Stosownie do § 2 ust. 1 okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W myśl § 2 ust. 2 okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

Regulacja § 2, statująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma jednak zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. sygn. III UZP 5/85, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w szczególnych warunkach dopuścił dowód z dokumentów i z zeznań świadków.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, że skarżący nie udowodnił okresu pracy 15 lat w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu wnioskodawca wykazał w przedmiotowym postępowaniu, że w podczas zatrudnienia w Zakładzie (...) S.A. wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Świadkowie zgodnie podali, że podczas całego spornego okresu zatrudnienia pracował w pełnym wymiarze czasu pracy na dwie zmiany po co najmniej 8 godzin. Pracował, jako ustawiacz – tłoczarz, cały czas na wydziale tłoczni.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie wnioskodawca w sposób niewątpliwy wykazał przed Sądem, że przepracował ponad 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tj. 25 lat, 5 miesięcy i 28 dni.

Wnioskodawca spełnia także wszystkie pozostałe wymagane przepisami prawa przesłanki, zarówno w zakresie stażu pracy oraz nie bycia członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego jak i wieku.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Wnioskodawca złożył wniosek w dniu 8 września 2016 r., a w dniu 6 października 2015 r. ukończył 60 lat, zatem prawo do emerytury należało wnioskodawcy przyznać od dnia 1 września 2016 r. tj. od miesiąca, w którym złożył wniosek.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach Sąd orzekł w pkt 2 sentencji wyroku. Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Stosownie do art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez wykwalifikowanego pełnomocnika zalicza się wynagrodzenie. Wysokość wynagrodzeń pełnomocnika Sąd ustalił, w oparciu rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804) i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na rzecz T. Ż. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu oraz pełnomocnikowi wnioskodawcy.

A.L.